

Zarządzenie Nr 8/2024
Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krasnymstawie
z dnia 15 lutego 2024 roku

w sprawie zatwierdzenia Standardów Ochrony Małoletnich
w Świetlicy Wsparcia Dziennego dla Dzieci i Młodzieży
przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej
w Krasnymstawie

Na podstawie § 20 i § 25 Regulaminu Organizacyjnego Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krasnymstawie wprowadzonego Zarządzeniem Nr 25/2023 Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krasnymstawie z dnia 15 listopada 2023 r. zarządzam, co następuje:

§ 1

Nadaję Świetlicy Wsparcia Dziennego dla Dzieci i Młodzieży przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Krasnymstawie Standardy Ochrony Małoletnich w brzmieniu stanowiący Załącznik Nr 1 do Zarządzenia.

§ 2

Nadzór nad realizacją Standardów Ochrony Małoletnich oraz wykonywanie Zarządzenia powierzam Kierownikowi Świetlicy Wsparcia Dziennego dla Dzieci i Młodzieży oraz zobowiązuje do zapoznania podległych pracowników.

§ 3

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Załącznik Nr 1 do Zarządzenia Nr 8/ 2024
Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy
Społecznej w Krasnymstawie
z dnia 15 lutego 2024 r.

**STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH
W ŚWIETLICY WSPARCIA DZIENNEGO DLA DZIECI
I MŁODZIEŻY W KRASNYMSTAWIE**

Krasnystaw, luty 2024 r.

ROZDZIAŁ 1

Podstawowe terminy

§ 1

- 1) Dyrektor MOPS – należy przez to rozumieć; Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krasnymstawie;
- 2) Placówka wsparcia dziennego– należy przez to rozumieć Świetlica Wsparcia Dziennego dla Dzieci i Młodzieży w Krasnymstawie,
- 3) pracownik – należy przez to rozumieć osobę zatrudnioną na podstawie umowy o pracę, umowy o dzieło, umowy zlecenia, umowy wolontariackiej w Świetlica Wsparcia Dziennego dla Dzieci i Młodzieży w Krasnymstawie ,
- 4) partnerze współpracującym z placówką – należy przez to rozumieć osoby wykonujące zadania zlecone na terenie Świetlicy na mocy odrębnych przepisów (np. terapeuta i inne osoby);
- 5) wychowanek – należy przez to rozumieć każdą osobę uczęszczającą w zajęciach placówki;
- 6) małoletnim – należy przez to rozumieć zgodnie z kodeksem cywilnym osobę od urodzenia do ukończenia 18 roku życia;
- 7) opiekun wychowanka – należy przez to rozumieć osobę uprawnioną do reprezentacji i stanowieniu o małoletnim, w szczególności jego przedstawiciel ustawowy;
- 8) przedstawiciel ustawowy – należy przez to rozumieć rodzica bądź opiekuna posiadającego pełnię władzy rodzicielskiej lub opiekuna prawnego (osobę reprezentującą dziecko, ustanowioną przez sąd, w sytuacji, gdy rodzicom nie przysługuje władza rodzicielska lub gdy rodzice nie żyją);
- 9) zgodzie opiekuna małoletniego – należy przez to rozumieć zgodę co najmniej jednego z rodziców małoletniego. Jednak w przypadku braku porozumienia między opiekunami małoletniego należy poinformować ich o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd rodzinny;
- 10) krzywdzeniu małoletniego – należy rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę małoletniego przez jakąkolwiek osobę, w tym pracownika świetlicy, MOPS lub zagrożenie dobra małoletniego, w tym jego zaniedbywanie. Krzywdzeniem jest:
 - a) przemoc fizyczna – jest to celowe uszkodzenie ciała, zadawanie bólu lub groźba uszkodzenia ciała. Skutkiem przemocy fizycznej mogą być m. in. złamania, siniaki, rany cięte, poparzenia, obrażenia wewnętrzne. Przemoc fizyczna powoduje lub może spowodować utratę zdrowia bądź też zagrażać życiu,
 - b) przemoc emocjonalna – to powtarzające się poniżanie, upokarzanie i ośmieszanie małoletniego, nieustanna krytyka, wciąganie małoletniego w konflikt osób dorosłych, manipulowanie nim, brak odpowiedniego wsparcia, stawianie małoletniemu wymagań i oczekiwań, którym nie jest on w stanie sprostać,
 - c) przemoc seksualna – to angażowanie małoletniego w aktywność seksualną przez osobę dorosłą. Wykorzystywanie seksualne odnosi się do zachowań z kontaktem fizycznym (np. dotykanie małoletniego, współżycie z małoletnim) oraz zachowania bez kontaktu fizycznego (np. pokazywanie małoletniemu materiałów pornograficznych, podglądanie, ekshibicjonizm),

- d) przemoc ekonomiczna – to niezapewnianie odpowiednich warunków do rozwoju dziecka, m.in. odpowiedniego odżywiania, ubrania, potrzeb edukacyjnych czy schronienia, w ramach środków dostępnych rodzicom lub opiekunom. Jest to jedna z form zaniedbania,
- e) zaniedbywanie – to niezaspokajanie podstawowych potrzeb materialnych i emocjonalnych małoletniego przez rodzica lub opiekuna prawnego, niezapewnienie mu odpowiedniego jedzenia, ubrań, schronienia, opieki medycznej, bezpieczeństwa, braku dozoru nad wypełnianiem obowiązku szkolnego;
- 11) dane osobowe wychowanka placówki wsparcia dziennego – należy przez to rozumieć wszelkie informacje umożliwiające identyfikację wychowanka Świetlicy Wsparcia Dziennego dla Dzieci i Młodzieży w Krasnymstawie,
- 12) osobie odpowiedzialnej za Standardy Ochrony Małoletnich – należy przez to rozumieć wyznaczonego przez Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krasnymstawie, pracownika sprawującego nadzór nad realizacją niniejszych Standardów;
- 13) osobie odpowiedzialnej za Internet – należy przez to rozumieć wyznaczonego przez Dyrektora MOPS pracownika, sprawującego nadzór nad korzystaniem z Internetu przez wychowanków na terenie świetlicy oraz nad bezpieczeństwem małoletnich w Internecie,

Postanowienia ogólne

§ 2

1. Standardy Ochrony Małoletnich w Świetlicy Wsparcia Dziennego dla Dzieci i Młodzieży w Krasnymstawie – działającej w strukturze organizacyjnej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krasnymstawie, zwanych dalej Standardami, obejmują wychowawców Świetlicy Wsparcia Dziennego dla Dzieci i Młodzieży w Krasnymstawie zatrudnionych w ramach umów cywilnoprawnych i wolontariuszy,
2. Za małoletniego uważa się osobę poniżej 18. roku życia,
3. Rodzic lub opiekun dziecka jest uprawniony do jego reprezentacji zgodnie z dobrem dziecka i interesem społecznym. Jeżeli władza rodzicielska przysługuje obojgu rodzicom, każde z nich ma prawo do reprezentacji dziecka. O istotnych sprawach dziecka rodzice rozstrzygają wspólnie. W przypadku braku porozumienia między rodzicami, zostają oni poinformowani o konieczności rozstrzygnięcia przez sąd opiekuńczy,
4. Krzywdzeniem małoletniego jest jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, naruszające prawa lub dobra osobiste małoletniego, w tym przestępstwa popełniane na osobie małoletniej,

ROZDZIAŁ 2

Zasady zapewniające bezpieczne relacje między wychowankiem a personelem Świetlicy

§ 3

1. Zasady bezpiecznej rekrutacji pracowników:

1. Przed nawiązaniem z osobą stosunku pracy lub przed dopuszczeniem osoby do innej działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem małoletnich lub z opieką nad nimi dyrektor uzyskuje informacje, czy dane tej osoby są zamieszczone w Rejestrze z dostępem ograniczonym lub w Rejestrze osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze,
2. Przez inną działalność związaną z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem małoletnich należy rozumieć w szczególności wykonywanie czynności związane z organizacją wypoczynku małoletnich, wykonywanie umów cywilnoprawnych związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem małoletnich lub z opieką nad nimi.

Zasady określające zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie personelu placówki do stosowania standardów ochrony małoletnich, zasady przygotowania personelu do ich stosowania oraz sposoby dokumentowania tej czynności

§ 4

1. Procedura aktualizowania Standardu odbywa się nie rzadziej niż raz na 2 lata,
2. Osobą odpowiedzialną za przygotowanie personelu placówki do stosowania standardów ochrony małoletnich jest dyrektor placówki. Dyrektor może upoważnić wyznaczoną przez siebie osobę do przygotowania personelu placówki do stosowania standardów ochrony małoletnich. **Wzór upoważnienia stanowi załącznik nr 1** do niniejszej procedury,
3. Osoba upoważniona przez dyrektora, o której mowa w ust. 1, musi legitymować się co najmniej 10-letnim doświadczeniem w pracy z osobami małoletnimi, uzyskanym w jednostkach oświaty, leczniczych lub pomocy społecznej. Dodatkowo musi posiadać niezbędną wiedzę pozwalającą na przeprowadzenie szkoleń pracowników placówki, obejmujących następujące zagadnienia:
 - a) rozpoznawanie symptomów krzywdzenia małoletnich,
 - b) procedury interwencji w przypadku podejrzeń krzywdzenia małoletnich,
 - c) odpowiedzialność prawna pracowników placówki zobowiązanych do podejmowania
 - d) interwencji w przypadku podejrzenia lub stwierdzenia krzywdzenia małoletnich, stosowanie procedury „Niebieskie Karty”.
4. Szkolenia, o których mowa w ust. 2, są organizowane raz w roku, w terminie wskazanym przez dyrektora,
5. Osoba, o której mowa w ust. 1, zapoznaje pracowników ze standardami ochrony małoletnich oraz odbiera od każdego zatrudnionego pracownika oświadczenie o zapoznaniu się ze standardami ochrony małoletnich obowiązującymi w placówce. **Wzór oświadczenia pracownika stanowi załącznik nr 2** do niniejszej procedury,

6. Pracownicy nowo zatrudnieni w placówce są zapoznawani ze standardami w pierwszym tygodniu pracy i w tym czasie jest od nich odbierane oświadczenie, o którym mowa w ust.5
7. Osoba, o której mowa w ust. 1, jest odpowiedzialna za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielenie mu wsparcia,
8. Osoba odpowiedzialna za realizację Standardu zobowiązana jest do przeprowadzania wśród pracowników Świetlicy (przynajmniej raz w roku) **ankiety**, której wzór stanowi **załącznik nr 3** do niniejszego Standardu,
9. Po przeprowadzonej ankiecie, osoba odpowiedzialna opracowuje wypełnione ankiety oraz sporządza z nich raport, a następnie przedstawia Kierownikowi,
10. W ankiecie pracownicy mogą proponować zmiany Standardów oraz wskazywać naruszenia Standardów w Świetlicy,
11. Dokonując monitoringu Standardów, Kierownik Świetlicy może wyznaczyć osobę do przeprowadzenia ankiety wśród wychowanków, dotyczącej świadomości małoletnich z form pomocy realizowanych przez Świetlicę. **Wzór ankiety stanowi załącznik nr 4** do niniejszego Standardu,
12. Kierownik Świetlicy wprowadza do Standardów niezbędne zmiany i ogłasza pracownikom nowe brzmienie Standardów Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem,

Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim, a personelem Placówki

§ 5

1. Personel Placówki traktuje dziecko z szacunkiem, uwzględnia jego godność i indywidualne potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie przemocy i nieprzyzwoitych działań wobec małoletniego w jakiegokolwiek formie werbalnej czy niewerbalnej,
2. Zasady bezpiecznych relacji personelu z wychowankami obowiązują wszystkich pracowników, stażystów i wolontariuszy,
3. Pracownik Świetlicy Wsparcia Dziennego dla Dzieci i Młodzieży zobowiązany jest do utrzymywania profesjonalnej relacji z wychowankami i każdorazowego rozważenia, czy jego reakcja, komunikat bądź działanie wobec wychowanka są odpowiednie do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe wobec innych wychowanków,
4. Pracując z małoletnim należy pamiętać o zachowaniu odpowiedniego dystansu fizycznego i nie podejmowaniu interakcji, które mogłyby zostać uznane za nieprzyzwoite lub niestosowne,
5. Pracownik Świetlicy Wsparcia Dziennego w kontakcie z wychowankami:
 - a) zachowuje cierpliwość i odnosi się do wychowanka z szacunkiem,
 - b) uważnie wysłuchuje wychowanków i stara się udzielać im odpowiedzi dostosowanej do sytuacji i ich wieku,
 - c) nie zawstydzia wychowanka, nie lekceważy, nie upokarza i nie obraża,
 - d) nie krzyczy, chyba że wymaga tego sytuacja niebezpieczna (np. ostrzeżenie),
 - e) nie ujawnia drażliwych informacji o wychowanku osobom do tego nieuprawnionym, dotyczy to również ujawniania jego wizerunku. Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z dnia 20 listopada 1989,
6. Decyzje dotyczące wychowanka powinny zawsze uwzględniać jego oczekiwania, ale również brać pod uwagę bezpieczeństwo pozostałych wychowanków,

7. Wychowanek ma prawo do prywatności, odstąpienie od zasad poufności każdorazowo musi być uzasadnione, a wychowanek o takim fakcie powinien być jak najszybciej poinformowany. W przypadku konieczności rozmowy z wychowankiem na osobności, pracownik powinien pozostawić uchylone drzwi bądź poprosić innego pracownika o uczestniczenie w rozmowie (przepis nie dotyczy szczególnych pracowników, w tym terapeuty, psychologa),
8. Pracownikowi Świetlicy nie wolno w obecności wychowanków niestosownie żartować, używać wulgaryzmów, wykonywać obraźliwych gestów, wypowiadać treści o zabarwieniu seksualnym,
9. Pracownikowi Świetlicy nie wolno wykorzystywać przewagi fizycznej ani stosować gróźb,
10. Pracownik Świetlicy zobowiązany jest do równego traktowania wychowanków, niezależnie od ich płci, orientacji seksualnej, wyznania, pochodzenia etnicznego czy też niepełnosprawności,
11. Pracownik Świetlicy zobowiązany jest do zachowania w poufności informacji uzyskanych w związku z pełnioną funkcją lub wykonywaną pracą, dotyczących zdrowia, potrzeb rozwojowych i edukacyjnych, możliwości psychofizycznych, seksualności, orientacji seksualnej, pochodzenia rasowego lub etnicznego, poglądów politycznych, przekonań religijnych lub światopoglądów wychowanków.
12. Pracownik Świetlicy nie może utrzymywać wizerunków uczniów w celach prywatnych, również zawodowych, jeżeli opiekun wychowanka nie wyraził na to zgody,
13. Kontakt z małoletnim powinien odbywać się wyłącznie w godzinach pracy i powinien on dotyczyć wyłącznie celów edukacyjnych lub wychowawczych,
14. Pracownicy Placówki oraz małoletni powinni korzystać z osobnych toalet i przebieralni. Poza placówką jeśli nie jest możliwe korzystanie z osobnych toalet, pryszniców lub przebieralni (np. basen) należy unikać sytuacji jednoczesnego korzystania z małoletnim z takich części wspólnych,

Pracownikowi Świetlicy bezwzględnie zabrania się (pod groźbą kary, w tym więzienia i utraty pracy)

§ 6

- 1) nawiązywać relacji seksualnych z wychowankiem,
- 2) składać wychowankowi propozycji o charakterze seksualnym i pornograficznym, w tym również udostępniania takich treści,
- 3) proponować wychowankom alkoholu, wyrobów tytoniowych i innych używek (narkotyków, tzw. dopalaczy),

§ 7

1. Pracownik zobowiązany jest do zapewnienia wychowankom, że w sytuacji, kiedy poczują się niekomfortowo otrzymają stosowną pomoc, zgodną z instrukcją jej udzielania,
2. Wychowawcy placówki zobowiązani są do przedstawienia wychowankom Standardów Ochrony Małoletnich, które obowiązują w Świetlicy Wsparcia dla Dzieci i Młodzieży i zapewnienia im, iż otrzymają odpowiednią pomoc,
3. W przypadku, kiedy pracownik zauważy niepokojące zachowanie lub sytuację, zobowiązany jest postępować zgodnie z instrukcją postępowania, obligatoryjnie w przypadku delikatnych spraw, gdzie jest podejrzenie o nieprzestrzeganiu Standardów do

poinformowania Kierownika Świetlicy (np. zauroczenie ucznia w pracowniku, bądź pracownika w wychowanku),

§ 8

1. Każde, przemocowe zachowanie wobec wychowanka jest niedozwolone,
2. Nie można wychowanka popychać, bić, szturchać, itp.
3. Pracownikowi nie wolno dotykać wychowanka w sposób, który mógłby zostać nieprawidłowo zinterpretowany. Jeśli w odczuciu pracownika, wychowanek potrzebuje np. przytulenia, powinien mieć każdorazowo uzasadnienie zaistniałej sytuacji oraz swojego zachowania względem wychowanka,
4. Kontakt fizyczny z wychowankiem nigdy nie może być niejawnym bądź ukrywany, wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy,
5. Pracownik nie powinien angażować się w zabawy typu: łaskotanie, udawane walki, brutalne zabawy fizyczne itp.
6. Pracownik, który ma świadomość, iż wychowanek doznał jakiejś krzywdy np. znęcania fizycznego lub wykorzystania seksualnego, zobowiązany jest do zachowania szczególnej ostrożności w kontaktach z wychowankiem, wykazując zrozumienie i wyczuwanie,
7. Niedopuszczalne jest również spanie pracownika w jednym łóżku lub pokoju z wychowankiem podczas wycieczek,
8. W uzasadnionych przypadkach dopuszczalny jest kontakt fizyczny pracownika z wychowankiem. Do sytuacji takich zaliczyć można:
 - 1) pomoc wychowankowi niepełnosprawnemu w czynnościach higienicznych, jeśli typ niepełnosprawności tego wymaga, a wychowanek/ jego opiekun wyrazi zgodę;
 - 2) pomoc wychowankowi niepełnosprawnemu w spożywaniu posiłków;
 - 3) pomoc wychowankowi niepełnosprawnemu w poruszaniu się po świetlicy i terenie wokół niej,

§ 9

1. Kontakt poza godzinami pracy z wychowankami jest co do zasady zabroniony,
2. Nie wolno zapraszać wychowanków do swojego miejsca zamieszkania, spotkania z wychowankiem lub też jego opiekunem powinny odbywać się na terenie Świetlicy lub w MOPS w Krasnymstawie,
3. Jeśli zachodzi konieczność kontaktu z wychowankiem, opiekunem lub też wychowawcą placówki poza godzinami pracy Świetlicy lub MOPS, dozwolone są środki:
 - 1) służbowy telefon;
 - 2) służbowy e-mail;
 - 3) służbowy komunikator.
4. Jeśli pracownik musi spotkać się z wychowankiem poza godzinami pracy Świetlicy (lub jego opiekunem), wymagane jest poinformowanie o tym fakcie kierownika, a opiekun musi wyrazić na taki kontakt zgodę,
5. W przypadku, gdy pracownika łączą z wychowankiem lub jego opiekunem relacje rodzinne lub towarzyskie, zobowiązany on jest do zachowania pełnej poufności, w szczególności do utrzymania w tajemnicy spraw dotyczących innych wychowanków, opiekunów i pracowników,

ROZDZIAŁ 3

Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka krzywdzenia wychowanków Świetlicy

§ 10

1. Pracownicy Świetlicy posiadają wiedzę i w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę na czynniki ryzyka krzywdzenia małoletnich.

Takie jak:

- 1) wychowanek jest często brudny, nieprzyjemnie pachnie;
- 2) wychowanek kradnie jedzenie, pieniądze itp.;
- 3) wychowanek żebrze - wychowanek jest głodny;
- 4) wychowanek nie otrzymuje potrzebnej mu opieki medycznej, szczepień, okularów itp.;
- 5) wychowanek nie ma przyborów szkolnych, odzieży i butów dostosowanych do warunków atmosferycznych;
- 6) wychowanek ma widoczne obrażenia ciała (siniaki, ugryzienia, rany), których pochodzenie trudno jest wyjaśnić. Obrażenia są w różnej fazie gojenia;
- 7) podawane przez wychowanka wyjaśnienia dotyczące obrażeń wydają się niewiarygodne, niemożliwe, niespójne itp., wychowanek często je zmienia;
- 8) pojawia się niechęć do zajęć fizycznych - wychowanek nadmiernie zakrywa ciało, niestosownie do sytuacji i pogody;
- 9) boi się rodzica lub opiekuna, boi się przed powrotem do domu;
- 10) wychowanek wzdryga się, kiedy podchodzi do niego osoba dorosła;
- 11) wychowanek cierpi na powtarzające się dolegliwości somatyczne: bóle brzucha, głowy, mdłości itp.;
- 12) wychowanek jest bierny, wycofany, uległy, przestraszony, depresyjny itp. lub zachowuje się agresywnie, buntuje się, samookalecza się itp.;
- 13) wychowanek osiąga słabsze wyniki w nauce w stosunku do swoich możliwości;
- 14) wychowanek ucieka w świat wirtualny (gry komputerowe, Internet);
- 15) używa środków psychoaktywnych;
- 16) nadmiernie szuka kontaktu z dorosłym (tzw. „lepkość” małoletniego);
- 17) w pracach artystycznych, rozmowach, zachowaniu wychowanek zaczynają dominować elementy/motywy seksualne,
- 18) wychowanek jest rozbudzony seksualnie niestosownie do sytuacji i wieku;
- 19) wychowanek ucieka z domu;
- 20) nastąpiła nagle i wyraźna zmiana zachowania wychowanka;
- 21) wychowanek mówi o przemocy,

2. Jeżeli z objawami u wychowanka współwystępują określone zachowania rodziców lub opiekunów, to podejrzenie, że wychowanek jest krzywdzony jest szczególnie uzasadnione.

Niepokojące zachowania rodziców to:

- 1) rodzic (opiekun) podaje nieprzekonujące lub sprzeczne informacje lub odmawia wyjaśnień przyczyn obrażeń wychowanka;
- 2) rodzic (opiekun) odmawia, nie utrzymuje kontaktów z osobami zainteresowanymi losem wychowanka;
- 3) rodzic (opiekun) mówi o małoletnim w negatywny sposób, ciągle obwinia, poniża strofuje wychowanka (np.: używając określeń takich jak „idiota”, „gnojek”, „gówniarz”);

- 4) rodzic (opiekun) poddaje małoletniego surowej dyscyplinie lub jest nadopiekuńczy lub zbyt pobłażliwy lub odrzuca małoletniego;
 - 5) rodzic (opiekun) nie interesuje się losem i problemami małoletniego;
 - 6) rodzic (opiekun) często nie potrafi podać miejsca, w którym aktualnie przebywa małoletni;
 - 7) rodzic (opiekun) jest apatyczny, pogrążony w depresji;
 - 8) rodzic (opiekun) zachowuje się agresywnie;
 - 9) rodzic (opiekun) ma zaburzony kontakt z rzeczywistością np. reaguje nieadekwatnie do sytuacji;
 - 10) wypowiada się niespójnie;
 - 11) rodzic (opiekun) nie ma świadomości lub neguje potrzeby małoletniego;
 - 12) rodzic (opiekun) faworyzuje jedno z rodzeństwa;
 - 13) rodzic (opiekun) przekracza dopuszczalne granice w kontakcie fizycznym lub werbalnym;
 - 14) rodzic (opiekun) nadużywa alkoholu, narkotyków lub innych środków odurzających.
3. W przypadku zidentyfikowania czynników ryzyka, pracownicy Świetlicy podejmują rozmowę z rodzicami, przekazując informacje na temat dostępnej oferty wsparcia i motywując ich do szukania stosownej pomocy,
4. Pracownicy Świetlicy monitorują sytuację i dobrostan wychowanka,

ROZDZIAŁ 4

Zasady i procedury podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego, zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia

§ 11

1. W przypadku podejrzenia lub posiadania informacji dotyczących krzywdzenia małoletniego, wychowawca niezwłocznie informuje kierownika Świetlicy Wsparcia Dziennego dla Dzieci i Młodzieży w Krasnymstawie, a następnie dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krasnymstawie oraz sporządza notatkę służbową i przekazuje ją osobie wyznaczonej,
2. Osobą odpowiedzialną za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzieleniu mu wsparcia jest dyrektor MOPS, który przy współpracy z kierownikiem Świetlicy Wsparcia Dziennego dla Dzieci i Młodzieży w Krasnymstawie, mogą zlecić psychologowi/pedagogowi/ terapeutę, udzielenie wsparcia małoletniemu,
3. Dyrektor MOPS powołuje zespół, który opracowuje Indywidualny plan działań/ wsparcia małoletniego mających na celu pomoc wychowankowi i objęcie go opieką. W planie działań/ wsparcia uwzględnia się, jakie konkretnie działania podejmie Placówka w celu zapewnienia bezpieczeństwa małoletniemu i odizolowania go od krzywdzącego, uwzględnia się wsparcie jakie zapewni Placówka (np. wsparcie psychologiczne), a jeśli zaistnieje potrzeba to do jakiego podmiotu zostanie skierowany małoletni (np. poradnia psychologiczno- pedagogiczna, zakład leczniczy). **Indywidualny plan działań/ wsparcia**

wychowanka Świetlicy Wsparcia Dziennego dla Dzieci i Młodzieży w Krasnymstawie stanowi Załącznik nr 5.

4. W skład zespołu wchodzi wychowawca Placówki, pracownik socjalny i kierownik Sekcji Pomocy Środowiskowej, kierownik Świetlicy Wsparcia Dziennego dla Dzieci i Młodzieży w Krasnymstawie. W skład zespołu może także wchodzić dyrektor MOPS. W skład zespołu nie wchodzi pracownik wobec którego zaistniało podejrzenie krzywdzenia małoletniego,

5. Dyrektor MOPS wzywa rodziców małoletniego i w obecności psychologa/pedagoga/terapeuty - jeśli jest taka konieczność, przekazuje informacje dotyczące podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji, a także dalszych kroków jakie podejmie Placówka. Ze spotkania sporządza się notatkę,

6. Z każdego zdarzenia zagrażającego krzywdzeniem małoletniego, wychowawca sporządza **Kartę zdarzeń zagrażających dobru małoletniego w Świetlicy Wsparcia Dziennego dla Dzieci i Młodzieży w Krasnymstawie – Załącznik Nr 6.**

7. Rodzaje krzywdy doznawanej na Świetlicy; małoletni-małoletni: Znęcanie się, przemoc fizyczna, słowna, psychiczna stosowane wobec małoletniego, celowe zniszczenie lub kradzież rzeczy dziecka, Nierówne traktowanie - dyskryminacja dziecka w świetlicy,

Działania Świetlicy:

- a) Jeśli dziecko nie czuje się bezpiecznie, powinno powiedzieć o tym wychowawcy (o zdarzeniu kradzieży lub zniszczenia jego rzeczy; czego doświadczyło, z jakiego powodu i przez kogo dziecko było nierówno traktowane) przedstawić im sytuację, jeśli ma świadków przemocy stosowanej wobec niego ,
- b) Zadaniem wychowawcy jest bezzwłocznie działania mające na celu powstrzymanie i wyeliminowanie tego zjawiska, tego zachowania,
- c) Wychowawca informuje o zdarzeniu kierownika Świetlicy, dyrektora MOPS oraz rodziców/opiekunów prawnych dziecka, psychologa/terapeutę,
- d) Po wyjaśnieniu okoliczności i ustaleniu rodzaju zachowań przemocowych wobec dziecka, wysłuchaniu wyjaśnień ich sprawcy / sprawców przemocy, wychowawca podejmuje stosowne działania wyjaśniające zaistniałą sytuację oraz informują o nich i ich wyniku rodziców sprawcy,
- e) Zobowiązuje też sprawcę do oddania dziecku skradzionej rzeczy lub uzgodnieniu z jego rodzicami i rodzicami sprawcy - do ewentualnego pokrycia kosztów skradzionej lub zniszczonej rzeczy(jeśli w wyniku postępowania wyjaśniającego nie jest możliwe ustalenie sprawcy kradzieży, świetlica poinformuje rodziców dziecka o kradzieży lub zniszczeniu należącej do dziecka rzeczy oraz przekaże rodzicom informację o możliwości zgłoszenia tego faktu policji; stosuje określone środki dyscyplinujące sprawcę oraz konsekwencje,
- f) Wychowanek, na wniosek rodziców może uzyskać pomoc pedagoga/psychologa/terapeuty,

8. Jeśli dziecko jest krzywdzone w domu (np. przez rodziców, bliskich)

- a) W przypadku stwierdzenia przez wychowawcę objawów krzywdzenia dziecka, wychowawca przeprowadza rozmowę z dzieckiem i rodzicami/prawnymi opiekunami, w celu zweryfikowania danych. W sytuacji, gdy to rodzice/ opiekun prawny lub faktyczny są podejrzani o stosowanie przemocy wobec dziecka, te czynności przeprowadza się w obecności pełnoletniej osoby najbliższej dziecku,

- b) W przypadku potwierdzenia się podejrzeń, wychowawca zgłasza problem kierownikowi Świetlicy, psychologowi, pedagogowi/terapeucie oraz dyrektorowi MOPS. Psycholog, Pedagog/ Terapeuta/ wychowawca po dokładnym rozpoznaniu sprawy, wszczyna procedurę „Niebieskie Karty” oraz nawiązuje współpracę z instytucjami pomocowymi: dzielnicowym, pracownikiem socjalnym, asystentem rodziny,
- c) Do wszczęcia procedury „Niebieskiej karty” nie jest konieczna pewność występowania przemocy, wystarczy jej uzasadnione podejrzenie,
- d) W sytuacjach bezpośrednio zagrażających zdrowiu lub życiu dziecka, psycholog, pedagog/ terapeuta lub wychowawca w porozumieniu z dyrektorem MOPS i kierownikiem Świetlicy powiadamia policję lub prokuraturę rejonową.

Procedury i osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego, zawiadamianie sądu opiekuńczego oraz osób odpowiedzialnych za wszczynanie procedury "Niebieskie Karty"

§ 12

1. Dyrektor MOPS informuje rodziców/opiekunów prawnych małoletniego o obowiązku zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia dziecka do organów ścigania (Policja, Prokuratura), a następnie dokonuje zawiadomienia o możliwości popełnienia przestępstwa,
2. W przypadku zagrożenia dobra dziecka Dyrektor MOPS ma możliwość zgłoszenia zdarzenia do sądu opiekuńczego (wgląd w sytuację rodzinną),
3. W przypadku powzięcia w toku prowadzonych czynności służbowych lub zawodowych podejrzenia stosowania przemocy wobec osób doznających przemocy domowej lub w wyniku zgłoszenia dokonanego przez świadka przemocy domowej, wychowawca wszczyna procedurę „Niebieskie Karty”,
4. **Procedurę „Niebieskie Karty” stanowi złącznik nr 7** oraz Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury "Niebieskie Karty" oraz wzorów formularzy "Niebieska Karta",
5. Wszczęcie procedury „Niebieskie Karty” ma na celu działania interwencyjne mające zapewnić bezpieczeństwo osobie doznającej przemocy domowej,

ROZDZIAŁ 5

Procedury reagowania w przypadku wystąpienia zagrożenia cyfrowego

§ 13

1. Wystąpienie cyberprzemocy nie jest jednoznaczne z koniecznością zaangażowania policji i sądu rodzinnego. Świetlica powinna powiadomić odpowiednie służby, gdy wykorzysta wszystkie dostępne mu środki wychowawcze, a ich zastosowanie nie przynosi pożądaných rezultatów (np. nie ma zmian postawy dziecka – sprawcy cyberprzemocy).
2. Pomoc, którą dziecko otrzyma ze strony grona pedagogicznego, nie kończy się w momencie zakończenia procedur ustalenia sprawcy i zastosowania wobec niego środków dyscyplinujących. Wychowawcy będą w sposób szczególny czuwać nad bezpieczeństwem cyfrowym dziecka i zwracać uwagę, czy nie są podejmowane wobec

niego dalsze działania przemocowe. Będą również pomagać dziecku w radzeniu sobie z tą trudną dla niego sytuacją.

§ 14

Jeśli dziecko doświadczyło przemocy w sieci w jakiegokolwiek formie - nękania, straszenia, szantażowania z użyciem sieci, publikowania lub rozsyłania ośmieszających, kompromitujących informacji, zdjęć, filmów z użyciem sieci oraz podszywania się w sieci pod dziecko wbrew jego woli:

1. Dziecko lub jego rodzice/opiekunowie prawni w miarę możliwości zabezpieczają dowody przemocy w sieci stosowanej wobec dziecka,
- 2) Dziecko lub rodzice/opiekunowie prawni dziecka zgłaszają ten fakt wychowawcy,
- 3) Wychowawca wysłucha dziecko, przeanalizuje dowody, które zostaną dostarczone. Jeśli dziecko lub jego rodzice/opiekunowie prawni będą mieć kłopot z zabezpieczeniem dowodów w sieci, wychowawca poprosi o pomoc specjalistę,
- 4) Jeśli dziecko/rodzice/opiekunowie prawni mają świadków doświadczanej przez dziecko cyberprzemocy, powinni powiedzieć o nich wychowawcy. Identyfikacja sprawcy często jest możliwa dzięki zebranym materiałom – wynikom rozmów z osobą zgłaszającą, z ofiarą cyberprzemocy, analizie zebranych dowodów z sieci,
- 5) Wychowawca wspólnie z dzieckiem/rodzicami/opiekunami prawnymi oceni, czy zdarzenie wyczerpuje znamiona cyberprzemocy, czy jest np. niezbyt udanym żartem,
- 6) Po dokonaniu analizy dowodów i ustaleniu okoliczności cyberprzemocy, wychowawca podejmie działania mające na celu ustalenie sprawcy cyberprzemocy,
- 7) Wobec sprawcy cyberprzemocy będą zastosowane środki dyscyplinujące,
- 8) Wychowawca może też o zaistniałym zdarzeniu cyberprzemocy poinformować policję – decyzję w tej sprawie podejmie wspólnie z rodzicami dziecka i dyrektorem MOPS,
- 9) Jeśli dziecko będzie potrzebować dodatkowego wsparcia emocjonalnego – jego rodzice/opiekunowie prawni mogą poprosić o rozmowę z psychologiem, pedagogiem/terapeutą (lub inną osobą, któremu u dziecko ufa).

ROZDZIAŁ 6

Zasady ochrony wizerunku i danych osobowych małoletniego

§ 15

Dane osobowe małoletniego podlegają ochronie na zasadach określonych w Ustawie z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych oraz Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych):

- 1) pracownik Świetlicy Wsparcia Dziennego dla Dzieci i Młodzieży ma obowiązek zachowania tajemnicy danych osobowych, które przetwarza oraz zachowania w tajemnicy sposobów zabezpieczenia danych osobowych przed nieuprawnionym dostępem,
- 2) dane osobowe wychowanka są udostępniane wyłącznie osobom i podmiotom uprawnionym na podstawie odrębnych przepisów,

3) pracownik Świetlicy jest uprawniony do przetwarzania danych osobowych wychowanka i udostępnienia tych danych,

§ 16

Pracownik Świetlicy może wykorzystać informacje o wychowanku w celach szkoleniowych lub edukacyjnych wyłącznie z zachowaniem anonimowości wychowanka oraz w sposób uniemożliwiający identyfikację wychowanka,

§ 17

1. Upublicznienie przez pracownika Świetlicy wizerunku wychowanka utrwalonego w jakiegokolwiek formie (tj. fotografia, nagranie audio-wideo) wymaga pisemnej zgody opiekuna wychowanka,
2. Przed utrwaleniem wizerunku małoletniego należy wychowanka oraz opiekuna poinformować o tym, gdzie będzie umieszczony zarejestrowany wizerunek i w jakim kontekście będzie wykorzystywany (np. że umieszczony zostanie na stronie Facebook) w celach promocyjnych,

§ 18

1. Pracownik Świetlicy nie udostępnia przedstawicielom mediów informacji o małoletnim ani o jego opiece,
2. Pracownik Świetlicy Wsparcia Dziennego dla Dzieci i Młodzieży, w wyjątkowych i uzasadnionych sytuacjach, może skontaktować się z opiekunem małoletniego i zapytać go o zgodę na podanie jego danych, kontaktowych przedstawicielom mediów. W przypadku wyrażenia zgody, pracownik Świetlicy podaje przedstawicielowi mediów dane kontaktowe do opiekuna małoletniego,
3. Pracownik Świetlicy nie kontaktuje przedstawicieli mediów z małoletnim, nie wypowiada się w kontakcie z przedstawicielami mediów o sprawie małoletniego lub jego opiekuna. Zakaz ten dotyczy także sytuacji, gdy pracownik Świetlicy jest przeświadczony, że jego wypowiedź nie jest w żaden sposób utrwalana,
4. Jeżeli wizerunek małoletniego stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza, zgoda opiekunów na utrwalanie wizerunku małoletniego nie jest wymagana,

§ 19

1. W celu realizacji materiału medialnego można udostępnić mediom wybrane pomieszczenia Świetlicy. Decyzję w sprawie udostępnienia pomieszczenia podejmuje Dyrektor MOPS,
2. Dyrektor MOPS, podejmując decyzję, o której mowa w punkcie poprzedzającym, poleca pracownikowi Świetlicy przygotować wybrane pomieszczenie, w celu realizacji materiału medialnego w taki sposób, by uniemożliwić filmowanie przebywających na terenie Świetlicy wychowanków,

§ 20

Pracownicy Świetlicy uznając prawo ucznia do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewniają ochronę wizerunku wychowanka,

ROZDZIAŁ 7

Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci internet.

Procedury ochrony wychowanków przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci internet (mediach społecznościowych)

§ 21

1. Świetlica zapewnia wychowankom dostęp do Internetu oraz podejmuje działania zabezpieczające wychowanków przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju,
2. Zasady bezpiecznego korzystania z Internetu i mediów elektronicznych w Świetlicy Wsparcia Dziennego dla Dzieci i Młodzieży w Krasnymstawie:
 - 1) Świetlicy Wsparcia Dziennego dla Dzieci i Młodzieży zapewnia personelowi i wychowankom możliwość korzystania z Internetu w czasie trwania zajęć,
 - 2) sieć jest monitorowana,
 - 3) sieć jest zabezpieczona zgodnie z obowiązującymi Standardami Ochrony Małoletnich. Za zabezpieczenie odpowiada osoba wyznaczona przez Dyrektora MOPS. Do zadań tej osoby należy między innymi:
 - a) zabezpieczenie sieci przed niebezpiecznymi treściami,
 - b) instalacją oraz aktualizacją oprogramowania,
 - c) przynajmniej raz w miesiącu sprawdzanie, czy na komputerach ze swobodnym dostępem podłączonych do Internetu nie znajdują się niebezpieczne treści. W przypadku znalezienia niebezpiecznych treści, wyznaczony pracownik stara się ustalić kto korzystał z komputera w czasie ich wprowadzenia. Informację o wychowanku, które korzystało z komputera w czasie wprowadzenia niebezpiecznych treści, wyznaczony pracownik przekazuje Kierownikowi, który aranżuje dla ucznia rozmowę z psychologiem/pedagogiem/terapeutą na temat bezpieczeństwa w Internecie. Jeżeli w wyniku przeprowadzonej rozmowy psycholog/pedagog/terapeuta uzyska informacje, że wychowanek jest krzywdzony, podejmuje działania opisane w procedurze interwencji,
 - 4) w przypadku dostępu realizowanego pod nadzorem pracownika Świetlicy, ma on obowiązek informowania małoletnich o **Zasadach bezpiecznego korzystania z Internetu, urządzeń elektronicznych i reagowania w przypadku stwierdzenia lub podejrzenia cyberprzemocy- załącznik 8**. Pracownik Świetlicy czuwa także nad bezpieczeństwem korzystania z Internetu przez wychowanków podczas zajęć,
 - 5) w ramach wyznaczonych godzin przeprowadza się z wychowankami warsztaty dotyczące bezpiecznego korzystania z Internetu (przynajmniej raz w roku),

ROZDZIAŁ 8

Zasady udostępniania rodzicom i wychowankom Standardów do zapoznania się z nimi i ich stosowania

§ 22

1. Dokument „Standardy Ochrony Małoletnich” jest dokumentem Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej i Świetlicy Wsparcia Dziennego dla Dzieci i Młodzieży w Krasnymstawie, ogólnodostępnym dla personelu, wychowanków Świetlicy oraz ich opiekunów,
2. Dokument opublikowany jest na stronie internetowej MOPS, dostępny u Dyrektora MOPS oraz w Świetlicy Wsparcia Dziennego dla Dzieci i Młodzieży w Krasnymstawie,
3. Dokument omawiany jest na pierwszym zebraniu z rodzicami wychowanków w danym roku szkolnym (chyba, że ulegnie zmianie, wówczas omawiany jest również na pierwszym ze spotkań odbywającym się po wprowadzeniu zmian),
4. Pracownik Świetlicy daje rodzicowi do podpisania, że zapoznał się ze Standardami. Rodzic może zaproponować swoje sugestie. Jeśli takie się pojawiają, pracownik Świetlicy przekazuje je Kierownikowi MOPS- **Załącznik nr 9** do niniejszych Standardów,
5. Wychowawca Świetlicy Wsparcia Dziennego dla Dzieci i Młodzieży, na prowadzonych zajęciach ma obowiązek zapoznania uczniów ze Standardami oraz omówienia ich w taki sposób, aby uczestnicy świetlicy mogli go zrozumieć niezależnie od wieku i sprawności intelektualnej,

ROZDZIAŁ 9

Monitoring stosowania Standardów Ochrony Małoletnich

§ 23

1. Osobą odpowiedzialną za monitorowanie realizacji niniejszych Standardów Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem jest wychowawca świetlicy,
2. Osoba, o której mowa w ust. 1 jest odpowiedzialna za monitorowanie realizacji Standardów i za reagowanie na sygnały naruszenia Standardów oraz za proponowanie zmian w Standardach Ochrony Małoletnich,

ROZDZIAŁ 10

Zapisy końcowe

§ 24

1. Standardy Ochrony Małoletnich wchodzi w życie z dniem ich ogłoszenia,
2. Ogłoszenie następuje w sposób dostępny dla pracowników, wychowanków świetlicy i ich opiekunów, w szczególności poprzez wywieszenie w miejscu ogłoszeń dla pracowników lub poprzez przesłanie tekstu drogą elektroniczną oraz poprzez zamieszczenie na stronie internetowej, jak również poinformowanie rodziców wychowanków Świetlicy za pośrednictwem komunikatora służbowego lub telefonicznie.

Krasnystaw, 15.02.2024 r.

Upoważnienie

Na podstawie art. 22c ust. 1 pkt 5 *Ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich* (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz.1304) oraz § 2 ust. 1 *Zarządzenia w sprawie przyjęcia zasad określających zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie personelu placówki do stosowania standardów ochrony małoletnich, zasady przygotowania personelu do ich stosowania oraz sposoby dokumentowania tej czynności* upoważniam **Panią Martę Soczyńską** do przygotowania personelu placówki do stosowania standardów ochrony małoletnich.

.....

(podpis dyrektora)

Odebrałem:

.....

(podpis upoważnionego)

Załącznik nr 2
do Standardów Ochrony Małoletnich
w Świetlicy Wsparcia Dziennego dla Dzieci i Młodzieży
przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Krasnymstawie

Krasnystaw, 15. 02. 2024 r.

Oświadczenie

Oświadczam, że zapoznałam się / zapoznałem się ze standardami ochrony małoletnich, obowiązującymi w Świetlicy Wsparcia Dziennego dla Dzieci i Młodzieży działającej przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Krasnymstawie i zostałam poinstruowana/ zostałem poinstruowany o konieczności i zasadach ich stosowania.

.....

(podpis pracownika)

MONITORING STANDARDÓW – ANKIETA DLA PRACOWNIKÓW

Lp.	Odpowiedz na poniższe pytania	Tak	Nie
1.	Czy znasz standardy ochrony uczniów obowiązujące w naszej Świetlicy?		
2.	Czy znasz treść dokumentu „Standardy Ochrony Małoletnich” w Świetlicy Wsparcia Dziennego dla Dzieci i Młodzieży		
3.	Czy uważasz, że potrafisz rozpoznać syndromy krzywdzonego małoletniego?		
4.	Czy wiesz w jaki sposób zareagować na symptomy krzywdzenia małoletniego?		
5.	Czy zaobserwowałeś naruszenie zasad określonych w Standardach oraz w pozostałych regulaminach i procedurach przez innego pracownika?		
6.	Czy masz uwagi / sugestie / przemyślenia związane z funkcjonującymi w Świetlicy Środowiskowej „Standardami Ochrony Małoletnich”? (Jeżeli tak, opisz je w tabeli poniżej)		
7.	Czy jakieś działanie związane z przyjęciem Standardów jest odbierane jako trudne lub niechętnie podchodzisz do jego realizacji z innych powodów?		

JEŚLI NA KTÓREŚ Z PYTAŃ W ANKIECIE MONITORING STANDARDÓW
ODPOWIEDZIAŁEŚ **TAK**,

NAPISZ: Jakie zasady zostały naruszone?

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

NAPISZ: Jakie działania podjąłeś?

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

NAPISZ: Czy masz jakieś sugestie lub propozycję poprawy obowiązujących standardów?

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

MONITORING STANDARDÓW – ANKIETA DLA UCZESTNIKÓW Świetlicy Wsparcia Dziennego dla Dzieci i Młodzieży w Krasnymstawie

Lp.	Odpowiedz na poniższe pytania	Tak	Nie
1.	Czy znasz standardy oceny małoletnich obowiązujące w naszej Świetlicy?		
2.	Czy w sytuacji doświadczenia przemocy, krzywdy wiesz do kogo możesz się zwrócić, aby uzyskać pomoc?		
3.	Czy znalazł się ktoś, kto pomógł Ci i udzielił pomocy?		
4.	Czy byłeś świadkiem, gdy stosowano agresję/przemoc wobec kogoś innego? (Jeżeli tak, opisz poniżej w tabeli jak zareagowałeś/zareagowałaś?)		
5.	Czy w Twojej grupie istnieje problem przemocy lub agresji?		

**Indywidualny plan działań/ wsparcia wychowanka
Świetlicy Wsparcia Dziennego dla Dzieci i Młodzieży w Krasnymstawie**

Imię i nazwisko wychowanka:

Przyczyna interwencji:
.....
.....

Osoba zawiadamiająca (imię i nazwisko):

Opis podjętych działań:	Data
Spotkanie z rodzicami	
Forma podjętych działań: ☐ zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa ☐ wniosek do sądu rodzinnego o wgląd w sytuację dziecka/rodziny ☐ powiadomienie Policji ☐ pomoc psychologiczno-pedagogiczna w formie: ☐ inny rodzaj interwencji, jaki.....	
Plan pomocy dziecku	
Działania Placówki	

Działania rodziców	
Wynik interwencji	

KARTA ZDARZEŃ
w przypadku zastosowania procedury podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletniego
obowiązująca
w Świetlicy Wsparcia Dziennego dla Dzieci i Młodzieży”
w Krasnymstawie

1. Data i miejsce sporządzenia dokumentu.	
2. Małoletni, wobec którego zachodzi podejrzenie krzywdzenia lub krzywdzenie.	
3. Osoba stwierdzająca wystąpienie podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenie małoletniego:	
4. Data podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletniego, miejsce.	
5. Osoba/osoby podejrzane o krzywdzenie lub krzywdzące małoletniego.	
6. Opis rodzaju krzywdzenia lub podejrzenia krzywdzenia małoletniego.	
7. Osoby i instytucje, które zostały powiadomione, w tym formy interwencji m.in.: powiadomienie pomocy społecznej, policji, sądu rodzinnego, uruchomienie procedury Niebieskiej Karty).	
8. Data i opis udzielonej pomocy, formy otoczenia opieką małoletniego bezpośrednio po stwierdzeniu lub	

<p>podejrzeniu incydentu, w tym we współpracy z kierownikiem, wychowawcą i specjalistami (psychologiem, pedagogiem, terapeutą), informacje o ewentualnym powiadomieniu pogotowia, policji, stwierdzeniu konieczności badania lekarskiego.</p>	
<p>9. Informacja ze spotkania z rodzicami.</p>	
<p>10. Zaplanowana pomoc psychologiczno-pedagogiczna (małoletniemu, jego rodzicom, innym uczniom – jeżeli byli np. świadkami incydentu) zespołu wychowawców i specjalistów pracujących z uczniem, w tym we współpracy z instytucjami zewnętrznymi, informacja o zgodzie rodziców na udzielanie ww. formy pomocy małoletniemu. Działania w przypadku braku współpracy ze strony rodziców.</p>	
<p>11. Informacje na temat efektów podjętych interwencji, w tym we współpracy z instytucjami zewnętrznymi oraz pomocy udzielonej wychowankowi przez jednostkę (dokumentację pomocy psychologiczno-pedagogicznej, w tym efektywność jej udzielania należy przechowywać w indywidualnej teczce ucznia).</p>	
<p>12. Imiona i nazwiska oraz czytelne podpisy osób sporządzających kartę zdarzenia.</p>	

NIEBIESKA KARTA - PROCEDURY, REALIZACJI w Świetlicy Wsparcia Dziennego dla Dzieci i Młodzieży w Krasnymstawie

Procedura "Niebieskiej Karty" - przeciwdziałanie przemocy domowej

1. Ilekroć w ustawie jest mowa o:

1) przemocy domowej - należy przez to rozumieć jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

- a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- b) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
- c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
- d) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
- e) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej;

2) osobie doznającej przemocy domowej - należy przez to rozumieć:

- a) małżonka, także w przypadku, gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione, oraz jego wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
- b) wstępnych i zstępnych oraz ich małżonków,
- c) rodzeństwo oraz ich wstępnych, zstępnych i ich małżonków,
- d) osobę pozostającą w stosunku przysposobienia i jej małżonka oraz ich wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
- e) osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
- f) osobę wspólnie zamieszkujejącą i gospodarującą oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
- g) osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania,
- h) małoletniego - wobec których jest stosowana przemoc domowa;

2. Od 28.09.2023 obowiązują przepisy Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury "Niebieskie Karty" oraz wzorów formularzy "Niebieska Karta" (Dz. U. z 2023 r. poz. 1870).

3. Typy przemocy w rodzinie:

- 1) przemoc fizyczna;
- 2) przemoc emocjonalna;
- 3) zaniedbywanie;
- 4) wykorzystanie seksualne;
- 5) małoletni świadkiem przemocy.

4. Procedura „Niebieskie Karty” nakłada na Placówkę Wsparcia Dziennego określone zadania w przypadku uzasadnionego podejrzenia o stosowanie wobec wychowanka świetlicy przemocy domowej, jeżeli np. wychowanek: ma ślady przemocy fizycznej – ślady uderzeń, oparzeń, siniaki, rany, często zdarzające się opuchlizny, złamania, zwichnięcia itd.

5. Ma ślady przemocy psychicznej – moczenie, nadmierna potliwość, bóle, zaburzenia mowy związane z napięciem nerwowym itd., Przejawia trudności w nawiązywaniu kontaktu, ma niską samoocenę, wycofanie, lęki, depresję, płaczliwość, zachowania destrukcyjne, agresję, apatię, nieufność, uzależnianie się od innych, zastraszenie, unikanie rozmów itd.

6. Ma brudny strój, nieodpowiedni do pory roku, rozwój, wzrost i wagę nieadekwatne do wieku, nie korzysta z pomocy lekarza mimo przewlekłej choroby itd. Karta stanowi ważny element w walce z przemocą domową,

ponieważ dokumentuje sytuację pokrzywdzonego wychowanka i stanowi dowód w postępowaniu przygotowawczym i ewentualnej sprawie karnej o znęcanie się.

7. Rozpoznanie przemocy domowej i wypełnienie „Niebieskie Karty” to początek procesu wspierania ofiary przemocy.

8. Podejmowanie interwencji wobec rodziny dotkniętej przemocą odbywające się na podstawie procedury „Niebieskie karty” nie wymaga zgody wychowanka dotkniętego przemocą.

9. Wszczęcie procedury na terenie Placówki Wsparcia Dziennego następuje przez wypełnienie formularza „Niebieska karta” – A w obecności wychowanka, co do którego istnieje podejrzenie, że jest dotknięty przemocą domową. Wszczynając procedurę, podejmuje się działania interwencyjne mające na celu zapewnienie bezpieczeństwa takiemu małoletniemu.

REALIZACJA PROCEDURY „NIEBIESKIEJ KARTY” w ŚWIETLICY Wsparcia Dziennego dla Dzieci i Młodzieży w Krasnymstawie

1. „Niebieskie Karty” zakłada wychowawca świetlicy, który stwierdza, że w rodzinie wychowanka placówki dochodzi do przemocy (decyzję o założeniu „Niebieskie Karty” warto podjąć po konsultacjach z pracownikiem socjalnym/psychologiem oraz w porozumieniu z Kierownikiem MOPS).

2. Wszczęcie procedury następuje poprzez wypełnienie formularza „Niebieska Karta – A” w obecności osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą domową.

3. W przypadku podejrzenia stosowania przemocy domowej wobec niepełnoletniego wychowanka, czynności podejmowane i realizowane w ramach procedury, przeprowadza się w obecności rodzica, opiekuna prawnego lub faktycznego

4. Jeżeli osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc domową wobec małoletniego są rodzice, opiekunowie prawni lub faktyczni, działania z udziałem wychowanka przeprowadza się w obecności pełnoletniej osoby wskazanej przez małoletniego.

5. Działania z udziałem wychowanka świetlicy, co do którego istnieje podejrzenie, że jest dotknięty przemocą domową, powinny być prowadzone w miarę możliwości w obecności pedagoga szkolnego lub psychologa.

6. Po wypełnieniu formularza „Niebieska Karta – A” osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, przekazuje się formularz „Niebieska Karta –B”.

7. W przypadku, gdy przemoc w rodzinie dotyczy niepełnoletniego ucznia, formularz „Niebieska Karta – B” przekazuje się rodzicowi, opiekunowi prawnemu lub faktycznemu lub pełnoletniej osobie wskazanej przez małoletniego (formularza „Niebieska Karta – B” nie przekazuje się osobie, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie).

8. Wypełniony formularz „Niebieska Karta – A” niezwłocznie, nie później niż w terminie 5 dni roboczych od dnia wszczęcia procedury, przekazuje się do zespołu interdyscyplinarnego.

9. Wzór formularzy Niebieskiej Karty zgodnie z Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r.

<https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20230001870/O/D20231870.pdf>

Procedura bezpiecznego korzystania z sieci Internet, urządzeń elektronicznych i reagowania w przypadku stwierdzenia lub podejrzenia cyberprzemocy

1. Świetlica, zapewniając małoletnim dostęp do Internetu, wdraża i aktualizuje systemy i oprogramowania zabezpieczające przed dostępem do niewłaściwych treści oraz złośliwym oprogramowaniem, w tym filtrujące treści, wyznaczając osoby odpowiedzialne.
2. W świetlicy prowadzone są działania, w tym warsztaty i szkolenia, w zakresie profilaktyki oraz umiejętności bezpiecznego korzystania z sieci Internet.
3. Małoletni korzystają z urządzeń elektronicznych na terenie świetlicy pod opieką i nadzorem oraz za zgodą wychowawców. Szczegółowe zasady korzystania z urządzeń elektronicznych, w tym telefonów komórkowych zawarte są w Regulaminie Świetlicy, o czym każdy małoletni i rodzic zostaje poinformowany przez wychowawcę.
4. W przypadku stwierdzenia lub powzięcia informacji o występującej cyberprzemocy, pracownicy niezwłocznie reagują:

-Dziecko lub jego rodzice/opiekunowie prawni w miarę możliwości zabezpieczają dowody przemocy w sieci stosowanej wobec dziecka:

-Dziecko lub rodzice/opiekunowie prawni dziecka zgłaszają ten fakt wychowawcy,

-Wychowawca wysłucha dziecko, przeanalizuje dowody, które zostaną dostarczone. Jeśli dziecko lub jego rodzice/opiekunowie prawni będą mieć kłopot z zabezpieczeniem dowodów w sieci, wychowawca poprosi o pomoc specjalistę,

-Jeśli wychowanek/rodzice/opiekunowie prawni mają świadków doświadczanej przez dziecko cyberprzemocy, powinni powiedzieć o nich wychowawcy. Identyfikacja sprawcy często jest możliwa dzięki zebranym materiałom – wynikiem rozmów z osobą zgłaszającą, z ofiarą cyberprzemocy, analizie zebranych dowodów z sieci.

-Wychowawca wspólnie z dzieckiem/rodzicami/opiekunami prawnymi oceni, czy zdarzenie wyczerpuje znamiona cyberprzemocy, czy jest np. niezbyt udanym żartem,

-Po dokonaniu analizy dowodów i ustaleniu okoliczności cyberprzemocy, wychowawca podejmie działania mające na celu ustalenie sprawcy cyberprzemocy,

5. Wobec sprawcy cyberprzemocy będą zastosowane środki dyscyplinujące,
6. Wychowawca może też o zaistniałym zdarzeniu cyberprzemocy poinformować policję– decyzję w tej sprawie podejmie wspólnie z rodzicami dziecka i dyrektorem szkoły,
7. Jeśli wychowanek będzie potrzebować dodatkowego wsparcia emocjonalnego – jego rodzice/opiekunowie prawni mogą poprosić o rozmowę z psychologiem, pedagogiem (lub innym specjalistą, któremu u dziecko ufa),

- a. zgłaszając problem Dyrektorowi, rodzicom, po ocenie sytuacji przez dyrektora i kierownika, jeżeli zachodzi potrzeba powiadamiają organy zewnętrzne (policję, sąd rodzinny),
- b. sporządzając kartę zdarzenia (**załącznik nr 6**),
- c. tworząc zespół wychowawców i specjalistów udzielający pomocy psychologiczno-pedagogicznej/ terapeutyczną pokrzywdzonemu małoletniemu (a także małoletniemu będącym sprawcą) we współpracy z rodzicami ww. małoletnich oraz instytucjami zewnętrznymi (wg potrzeb),
- d. w przypadku braku współpracy ze strony rodziców małoletniego podejrzanego lub będącego odpowiedzialnym za cyberprzemoc, dyrektor i kierownik, po dokonaniu oceny sytuacji i poinformowaniu rodziców, jeżeli zachodzi taka konieczność, powiadamiają właściwe instytucje i organy (policję, sąd rodzinny),
- e. podejmując działania profilaktyczne uwzględniające pojawiające się problemy związane m.in. z funkcjonowaniem wychowanków w sieci Internet, cyberprzemocą we współpracy z instytucjami zewnętrznymi, w tym poradnią psychologiczno – pedagogiczną.

**LISTA PRACOWNIKÓW/ RODZICÓW, KTÓRZY ZAPOZNALI SIĘ ZE STANDARDAMI OCHRONY
MAŁOLETNICH**

Lp.	Imię i nazwisko	Podpis
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		
6.		
7.		
8.		
9.		
10.		
11.		
12.		
13.		
14.		
15.		
16.		
17.		
18.		
19.		

20.		
21.		
22.		
23.		
24.		
25.		
26.		
27.		
28.		
29.		
30.		
31.		
32.		
33.		
34.		
35.		
36.		
37.		
38.		
39.		
40.		
41.		
42.		
43.		

